

Problema săptămânii 25.

a) Se pot aranja numerele $1, 1, 2, 2, \dots, 1998, 1998$ pe o dreaptă astfel încât, pentru orice $m \in \{1, 2, \dots, 1998\}$, între cele două copii ale lui m să fie scrise exact m numere?

b) Se pot aranja numerele $0, 1, 1, 2, 2, \dots, 1998, 1998$ pe o dreaptă astfel încât, pentru orice $m \in \{1, 2, \dots, 1998\}$, între cele două copii ale lui m să fie scrise exact m numere?

c) Determinați numerele naturale nenule n pentru care numerele $0, 1, 1, 2, 2, \dots, n, n$ se pot aranja pe o dreaptă astfel încât, pentru orice $m \in \{1, 2, \dots, n\}$, între cele două copii ale lui m să fie scrise exact m numere.

a) este de la Concursul KöMaL, 1998

Este și în cartea lui Engel o problemă foarte asemănătoare (pb 52, pag. 25), dar între cele două copii ale numărului i acolo trebuie să fie $i - 1$ numere.

Pentru 50 în loc de 1998, problema s-a dat și la cel mai recent test prin corespondență din cadrul selecției franceze.

c) este de la Turneul Orașelor 2015

http://www.math.toronto.edu/oz/turgor/archives/TT2015S_JOsolutions.pdf

Soluție: a) Varianta 1:

Colorăm alternativ cele $2 \cdot 1998$ pătrate cu alb și negru. Cele două copii ale unui număr impar vin pe pătrate de aceeași culoare, iar cele două copii ale unui număr par pe pătrate de culori diferite. În total, numerele pare vor acoperi la fel de multe pătrate albe ca și negre, deci și numerele impare trebuie să acopere la fel de multe pătrate albe ca și negre. Prin urmare, trebuie să avem un număr par de numere impare, ceea ce nu e cazul.

Varianta 2: (*Laurențiu Ploscaru*)

Numerotăm de la 1 la $2 \cdot 1998$ pozițiile pe care vin plasate numerele. Fie x_i poziția pe care o ocupă prima copie a lui i și y_i poziția pe care o ocupă cea de-a

doua. Dacă o asemenea aranjare ar fi posibilă, atunci am avea $\sum_{i=1}^{1998} (x_i + y_i) =$

$$1 + 2 + 3 + \dots + 2 \cdot 1998 = \text{par}, \text{ iar } \sum_{i=1}^{1998} (y_i - x_i) = \sum_{i=1}^{1998} (i + 1) = \text{impar}.$$

Dar cele două sume ar fi trebuit să aibă aceeași paritate. Așadar o asemenea aranjare nu este posibilă

b), c)

Vom demonstra că o asemenea aranjare este posibilă pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

În particular, ea este posibilă și pentru $n = 1998$, ceea ce rezolvă punctul b).

Examinând cazuri particulare și căutând un model de a distribui numerele, vedem

ușor că am putea scrie numere pare nenule într-o secvență de tipul

$$\dots 6 \ 4 \ 2 \ ? \ ? \ 2 \ 4 \ 6 \ \dots$$

și numerele impare într-o secvență de forma

$$\dots 5 \ 3 \ 1 \ ? \ 1 \ 3 \ 5 \ \dots$$

Cheia e să „legăm” aceste două lanțuri.

Dacă n este par, $n = 2k$, cu $k \in \mathbb{N}^*$, atunci putem îmbina cele două lanțuri astfel:

$$2k-1 \ 2k-3 \ \dots \ 3 \ 1 \ 2k \ 1 \ 3 \ \dots \ 2k-1 \ 2k-2 \ 2k-4 \ \dots \ 4 \ 2 \ 0 \ 2k \ 2 \ 4 \ \dots \ 2k-4 \ 2k-2$$

Dacă n este impar, $n = 2k + 1$, cu $k \in \mathbb{N}^*$, atunci putem îmbina cele două lanțuri astfel:

$$2k+1 \ 2k-1 \ \dots \ 3 \ 1 \ 2k \ 1 \ 3 \ \dots \ 2k+1 \ 2k-2 \ 2k-4 \ \dots \ 4 \ 2 \ 2k \ 0 \ 2 \ 4 \ \dots \ 2k-4 \ 2k-2$$

ENGLISH VERSION:

Problem of week no. 25

a) Is it possible to arrange the integers $1, 1, 2, 2, \dots, 1998, 1998$ on a line such that there are exactly m numbers placed between the two copies of m , for every $1 \leq m \leq 1998$?

b) Is it possible to arrange the integers $0, 1, 1, 2, 2, \dots, 1998, 1998$ on a line such that there are exactly m numbers placed between the two copies of m , for every $1 \leq m \leq 1998$?

c) Among $2n + 1$ positive integers there is exactly one 0, while each of the numbers $1, 2, \dots, n$ is presented exactly twice. For which n can one line up these numbers so that for any $m = 1, \dots, n$ there are exactly m numbers between two m 's?

The English solution to c) can be found at

http://www.math.toronto.edu/oz/turgor/archives/TT2015S_JOsolutions.pdf

a) is from KöMaL 1998; it is very similar to *Arthur Engel – Problem-Solving Strategies, Chapter 1, pb. no 52*

c) is from Tournament of Towns, 2015, Spring, Juniors, pb. no. 5